

VÝSTUPY PRACOVNÍ SKUPINY PROGRES

1. Zřízení stálého společného pracoviště PČR a Finanční správy

CÍL: zbudování společného pracoviště správců daně a policie k potírání závažných a komplikovaných kauz daňových úniků. Pracoviště bude využívat výhody spojení nástrojů správního a trestního práva a v zákonných mantinelech bude umožňovat nejúčinnější výměnu informací v konkrétních kauzách

Ministerstvo vnitra dlouhodobě podporuje vznik interdisciplinárních týmů na všech možných úrovních za účelem spolupůsobení prostředků trestního a správního práva. Spojením správního a trestního práva to nejenom **výměnou informací**, kterými disponují orgány státní moci v roli orgánů činných v trestním řízení a správních úřadů, ale **i spojením nástrojů a oprávnění**, kterými jednotlivé orgány disponují, mohou zásadním způsobem **zefektivnit vymáhání práva ze strany státu. Stát vydává nemalé prostředky na kontrolní činnost a případně i na následnou represí**, přitom ovšem nezajišťuje, aby jednotlivé orgány, kterým zákonná úprava k plnění jejich úkolů svěřuje různé metody získávání informací a různé možnosti, jak se subjektem kontroly, resp. represe pracovat, pracovaly efektivně a hospodárně. V praxi tak dochází k situacím, kdy informace, které jeden orgán má ze své činnosti běžně k dispozici, jiný složitě získává s vynaložením prostředků a času. Orgány, které mají informace k dispozici, je vzhledem k jejich zákonné úloze často nemohou využít, zároveň je však nenapadne, že existují jiné orgány, které s obdobnými informacemi pracovat umí. Interdisciplinární pracoviště mohou obsahovat týmy lidí z různých prostředí vybavené různými pravomocemi. **Společná agenda tyto týmy povede k účinné výměně informací a výměně know-how ostatních složek, díky které bude mezi státními orgány šířeno povědomí o tom, jaké poznatky jsou pro který orgán státu využitelné a jaká je účinnost nástrojů, které stát jednotlivým orgánům svěřuje.** Výměna informací musí být samozřejmě svázána zákonnými mantinely, pokud jsou orgány státní správy vázány zvláštním druhem mlčenlivosti (např. právě v daňovém řízení). Tuto dobrou praxi je pak možné šířit i do každodenní činnosti jednotlivých orgánů státní moci a tím působit na hospodárné využití prostředků vynakládaných na kontrolní a represivní činnost.

Obdobný úkol je obsažen například ve vládou schválené Koncepci boje proti organizovanému zločinu na roky 2011 – 2014, kde úkol č. 9 prosazuje vznik společných vyšetřovacích týmů určených k potírání různých druhů organizovaného zločinu. Jistých pokroků bylo dosaženo při budování společných týmů PČR a Celní správy. Potenciál je však spatřován i ve spolupráci s inspektoráty práce (boj proti obchodu s lidmi a pracovnímu vykořisťování), se správci daně (boj proti daňové kriminalitě), s inspekcí životního prostředí (trestné činy týkající se životního prostředí, např. nelegální pašování živočichů a rostlin), s živnostenskými úřady (neoprávněné podnikání) apod.

Všechny tyto úřady získávají při své kontrolní činnosti mnoho poznatků, které mohou mít operativní význam, naopak policie v rámci své činnosti může získávat poznatky, které nemusí opodstatňovat zahájení úkonů trestního řízení, ale mohou mít význam pro kontrolní činnost státu. **Není nutné soustředit se ve všech případech pouze na trestní postih pachatele, když v mnoha případech je správní postih účinnější** (vyšší pokuty) **a nástroje správního práva umožňují úřadům efektivnější postup** (například převrácené důkazní břemeno – kontrolovaný dokazuje úřadu, že vše udělal správně, nikoli naopak).

Konkrétní případ společného pracoviště správců daně a policistů

Pracoviště by se mělo soustředit na **výběr několika kauz**, kde bude ze strany finanční správy identifikováno podezření z trestné činnosti. Společné rozpracování těchto kauz, dohody nad taktikou postupu obou složek a účinná výměna informací pak zajistí efektivní vyřešení kauz daňových úniků buď trestní, nebo správní cestou. Samozřejmým předpokladem pro **účinnou výměnu informací musí být vybavení příslušných policistů tzv. kartičkami speciálního určení**, které je budou opravňovat k prolomení daňového tajemství.

Pracoviště by se mělo soustředit na **nejkomplikovanější případy daňových deliktů** (krácení DPH v souvislosti s pohonnými hmotami, tzv. karuselové obchody, obchody s emisními povolenkami apod.)

Z hlediska potřeby získat pro myšlenku podporu resortu financí bude **praktické pracoviště vybudovat v prostorách správce daně**, kde bude třeba zajistit přístup do informačních systémů policie.

Lze předpokládat, že **počet policistů přidělených na takové pracoviště bude ovlivněn výběrem a počtem kauz** a je nutné nechat v tomto směru do značné míry volnou ruku případnému vedoucímu pracoviště. Lze však předpokládat, že počet policistů by se měl pohybovat kolem 5 osob.

Samotný výběr policistů pro takové pracoviště je citlivým problémem. Vedení útvarů, ze kterých budou policisté vybíráni, musí být na výsledcích takového pracoviště zainteresováni, čehož lze dosáhnout různými kroky – útvary, které o policisty přijdou, by měly být tabulkově posíleny a počet policistů, kteří odejdou na externí pracoviště. Výsledky, které bude externí pracoviště mít, by se měly promítat i do hodnocení jejich domovského útvaru. Myšlenku vybudování pracoviště je potřeba projednat a dostatečně vysvětlit na všech úrovních velení osloveného útvaru, tak aby i přímý nadřízený policisty, který bude na pracoviště převeden, mohl ocenit výhody nového řešení a nepovažoval jej za „úkol shora“, který musí splnit bez ohledu na vlastní názor. Zároveň je třeba již předem připravovat aktivity k tomu, aby policisté umístění na společném pracovišti předávali nové poznatky metodikům a účastnili se šíření dobré praxe do policie.

2. Zřízení centrálního registru účtů

CÍL: zřízení registru, který zkrátí dobu potřebnou pro zjišťování informací o účtech jednotlivých osob o mnoho týdnů, a zároveň dojde ke snížení administrativy jak na straně státu, tak na straně finančních institucí. Projekt bude možné spolufinancovat z prostředků EU.

Centrální registr účtů (dále jen „CRÚ“) je nástroj, o jehož zavedení MV již několik let usiluje. Z hlediska policie tento nástroj výrazně urychlí získávání informací z finančního sektoru. V žádném případě však **nejde o zvyšování kompetencí policie**, ale pouze o zrychlení činnosti, zajištění větší bezpečnosti, snížení nákladů (mzdových prostředků nejen ve státní správě ale i ve finančním sektoru) a vyšší efektivitu dotazování.

- Stávající systém, kdy je nutno v rámci prolomení bankovního tajemství i tzn. finančního šetření postupem dle § 8 odst. 2 trestního řádu dotazovat všechny finanční instituce, je **časově a administrativně náročný** pro všechny zainteresované strany. Získávání informací z finančního sektoru totiž probíhá ve dvou fázích, v první mají být osloveny všechny finanční instituce, u kterých určitý subjekt může mít otevřený účet nebo jiný nástroj. Vyřízení této první žádosti je zdoluhavé, 40% odpovědí finančních institucí je doručeno do 14 dnů, 50% odpovědí je doručeno do 21 dnů a zbytek, tj. asi 10% je doručeno do 30 dnů. Výjimečně se žádosti musí urgovat a odpověď na dotaz trvala až půl roku (zpravidla se jedná o větší bankovní domy). Až

po získání informace, kde má dotyčný subjekt účet, lze upřesněný dotaz zaslat na konkrétní instituci. Existence CRÚ by celou proceduru vyžadování údajů podléhajících bankovnímu tajemství (jedná se zejména o následující typy subjektů finančního trhu – banky, pojišťovny, stavební spořitelny, družstevní záložny, investiční společnosti, investiční fondy, podílové fondy, burza cenných papírů, RM-systém, centrální depozitář cenných papírů atd.) nepochybně urychlila a dovolila by orgánům činným v trestním řízení následně oslovit pouze konkrétní finanční instituce, u kterých mají zájmové subjekty vedeny účty. Tím **by odpadla nadbytečná administrativní zátěž** jak pro orgány vyžadující bankovní údaje, tak i pro ostatní bankovní instituce, které **musí zasílat odpověď i s „negativním výsledkem“**, a podle informací z finančního sektoru si banky na nárůst počtu dotazů (zejména od exekutorů) díky datovým schránkám a s tím spojenou potřebu přijmout lidi na vyřizování dotazů stěžují a CRÚ podporují.

- Dalším neméně důležitým faktorem je otázka bezpečnosti. **Za současného stavu při komplexnějším vyžadování bankovních informací je velké bezpečnostní riziko úniku informací** (osloveno může být více jak sto subjektů finančního trhu, kdy s informací s osobními údaji prověřovaných osob policií přijde do styku značné množství osob), **rovněž je to i ochrana osoby, na kterou se policie dotazuje, za současného stavu se všechny finanční instituce dozví, že se o dotyčného zajímá PČR**. Dotaz na CRÚ takové riziko eliminuje. Dotaz by byl jeden a směřoval pouze za účelem zjištění, zda **dotazovaná osoba má zřízený bankovní účet či dispoziční právo k účtu u některé z českých bank**. Odpověď CRÚ by měla obsahovat jméno osoby, identifikační údaj osoby (rodné číslo, popř. IČO) a název bankovního domu, u kterého je osoba klientem. Pohyby na účtech a ostatní informace i nadále banka sdělí pouze na základě žádosti státního zástupce či soudce o prolomení bankovního tajemství.
- Policii ČR nevznikají s dotazy na finanční instituce přímé náklady (dotazy na banky nejsou zpoplatněné, poplatek na dotaz na depozitář cenných papírů je hrazen z rozpočtu SZ). **Úspory tak v případě policie nevzniknou takto přímo**. Vzniknou však v tzv. člověkohodinách při úspoře času a práce jak při finančních šetřeních, tak při běžném shromažďování důkazů. CRÚ by však neměl představovat přínos pouze pro orgány činné v trestním řízení, ale pro na mnohem větší spektrum dožadujících subjektů (soudy, orgány činné v trestním řízení, správce daně, finanční arbitry, Finanční analytický útvar Ministerstva financí, orgán sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny, soudní exekutory, úřady práce). Úspory by mělo být dosaženo i u samotných finančních institucí, které nebudou muset zajišťovat personální kapacity pro zpracování dotazů. Trend v posledních dvou letech potvrzuje predikci zvyšujícího se počtu žádostí. V rámci šetření orgánů činných v trestním řízení, kdy v letech 2010 byla četnost provedených finančních šetření pouze kolem jednoho tisíce a v roce 2012 je již statisticky evidováno přes pět tisíc provedených šetření. Nicméně je nutné doplnit, že počet žádostí na finanční instituce ze strany orgánů činných v trestním řízení je v celkovém objemu žádostí zastoupeno pouze v malém objemu (nejvíce žádostí je zasíláno od exekutorů).
- **Zvýšila by se efektivita výsledků v oblasti získávání důkazů i v oblasti vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti**. Na rozdíl od současného stavu by totiž státními zástupci bylo častěji vyhověno žádostem o prolomení bankovního tajemství, jelikož by byl znám konkrétní peněžní ústav a nejednalo by se o tzv. hromadný dotaz, který často státním zástupcem nebývá akceptován (případně bývá omezován okruh finančních institucí, na které je dotaz vznášen, takže často nedojde k získání první informace o tom, kde má dotyčný veden účet).

V roce 2011 zpracovalo Ministerstvo financí technicko-ekonomickou studii proveditelnosti možných způsobů řešení zefektivnění systému zjišťování informací z finančního sektoru oprávněnými orgány včetně souvisejících dopadů. Studie byla vypracována týmem technických a bezpečnostních expertů na základě **usnesení vlády ČR č. 222 ze dne 22. března 2010** a v souladu se schválenou Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012. V této studii je jednoznačně konstatováno, že zavedení centrálního registru by nebyl žádným způsobem rozšiřován okruh subjektů oprávněných prolamovat bankovní tajemství nebo povinnost mlčenlivosti. V případě vzniku registru by registr obsahoval pouze informace o produktech a klientech příslušných finančních institucí. Národní evidence účtů nebude shromažďovat informace o zůstatku nebo pohybech na těchto produktech. (v předchozím období byl častý argument nezavedení centrálního registru obava, že některé instituce např. policie budou shromažďovat informace o částkách na účtech, pohybu atd.) **Navrhované řešení MF FAÚ je komplexní** a je velmi podobné centrálnímu registru ve Francii, kde již centrální registr funguje řadu let (řešení předpokládá legislativní úpravu zavádějící povinnost všech finančních institucí plnit potřebné údaje do registru a správu některého z centrálních úřadů státu). **Vláda tento návrh odmítla s odůvodněním, že představuje nebezpečí úniku informací a nedostatečně chrání osobní údaje.**

Strategie vlády v boji proti korupci v letech 2013 – 2014 obsahuje znovu (poté, co obdobný úkol byl obsažen v původní vládní strategii a vládou byl odmítnut) úkol předložit vládě analýzu vzniku CRÚ. Jedná se o úkol 4.3.2. a jeho gestorem je Ministerstvo financí. **Je nesmírně důležité se splněním tohoto úkolu neotálet, současná vláda nijak nepřekročí mandát vlády v demisi, pokud schválí dokument** (byť přinášející požadavky na státní rozpočet – možnost spolufinancování EU dotazována na sekci pro mezinárodní vztahy, strategie a koncepce, která sdělila, že za současných podmínek programového financování **je možné projekt financovat z evropských zdrojů** – viz text níže), jehož vznik vyžádala předchozí vláda, který je doporučován ze strany EU (závěry 5. kola hodnocení EU na téma finanční kriminalita) a na jehož základě se teprve rozběhne práce na legislativním zajištění vzniku CRÚ, k čemuž dojde až po volbách a tedy s plným mandátem.

Informace ke stavu plnění úkolu Strategie vlády v boji proti korupci:

4.3.2. Bankovní tajemství Gestor: Ministerstvo financí

Spolugestor: Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti

Termíny – indikátory plnění:

30. červen 2013 - analyzovat náklady orgánů činných v trestním řízení na získávání informací v rámci finančního šetření včetně návrhu na snížení těchto nákladů. (úkol pro MV, MSp)

31. říjen 2013 - předložit vládě k rozhodnutí materiál řešící problematiku získávání informací z bankovního a ostatního finančního sektoru v podobě variantního návrhu, s využitím závěrů provedené analýzy na zřízení národní evidence účtů a analýzy nákladů orgánů činných v trestním řízení. (úkol pro MF)

Protikorupční efekt: Efektivnější a levnější získávání informací o majetku potenciálně pocházejícím pravděpodobně z trestné činnosti.

Ministerstvo financí očekávalo, že pro zpracování nové verze materiálu, na základě kterého by mohl vzniknout CRÚ, bude **podloženo vyčíslením nákladů, které má Policie ČR se získáváním informací od bank.** Došlo zde ze strany MF k nepochopení zadání úkolu. **MV se tuto nejasnost pokusilo vysvětlit v korespondenci mezi ministry** (MV- 100853-2/OBP-2013). Informace z bankovního sektoru nepodléhají pro trestní řízení poplatkům a jediné přímé náklady, které v současnosti vznikají, jsou náklady spojené s provozem datových

schránek, kterými jsou dotazy zasílány. Počínaje letošním rokem je však provoz datových schránek hrazen ze strany státu paušální částkou, proto v tomto ohledu, i když dojde ke snížení počtu zpráv zasílaných datovými schránkami, nedojde ke snížení nákladů. Snížení nákladů v případě Policie ČR tak bude pouze nepřímé v oblasti práce a administrativní náročnosti. Tato skutečnost by však pro MF neměla být důvodem pro zastavení nebo zpomalení prací na materiálu, který má být vládě do konce října předložen. Z toho **důvodu se ministr vnitra obrátil na ministra financí dopisem, ve kterém ho žádá o schůzku za účelem objasnění jakýchkoli nedorozumění ohledně podpory MV vůči tomuto projektu a s nabídkou možnosti kofinancovat projekt z prostředků EU.**

Možnosti financování z EU

Pro zajištění možnosti spolufinancování je nutné, aby úkol byl součástí nějakého koncepčního materiálu (splněno, úkol je obsažen ve strategii vlády boje proti korupci), ČR musí zajistit 15 % kofinancování (v roce 2010, když vznikla původní – vládou odmítnutá – analýza, byly náklady na výstavbu a 5 let fungování CRÚ vyčísleny na 383 miliony Kč, přičemž inicializační náklady z toho činily cca 204 miliony Kč) a EU dodá 85 %, podle stávajících pravidel se doba udržitelnosti již hradí z prostředků ČR.

investiční priorita Evropské Komise, do které je možné CRÚ zařadit:

IP 2c: Posilování aplikací v oblasti ICT určených pro elektronickou veřejnou správu, elektronické učení, začlenění do informační společnosti, elektronickou kulturu a elektronické zdravotnictví (čl. 5 odst. 2 písm. c)

Toto je aktivita/tematický okruh, pod kterým by projekt mohl být realizován, první odrážka:

a)

- další rozšíření; propojení; konsolidace datového fondu veřejné správy a jeho efektivní využívání dle jednotlivých agend za pomoci inteligentních aplikací, které bude založeno na principu sdílení jednou pořízených dat za účelem zajištění jejich přístupnosti dalším subjektům veřejné správy i mimo ni (např. eCulture, eHealth, eJustice)
- výstavba datových sítí veřejné správy (včetně vytvoření architektur, konzultační a projektové podpory a další nezbytné technické a procesní dokumentace)
- vybudování bezpečných datových úložišť a infrastruktury pro vytvoření cloudových řešení státní správy a samosprávy;
- další rozvoj; sdílení; publikace dat veřejné správy na principu „open data“ pro potřeby dalších uživatelů (včetně osob se specifickými potřebami) i mimo veřejnou správu

Zahraniční modely CRÚ:

Ze získaných informací vyplývá, že v rámci EU má centrální registr účtů 8 členských států: Francie, Německo, Itálie, Portugalsko, Rumunsko, Španělsko, Slovinsko a Chorvatsko

Francie:

Ve Francii existuje registr (FICOBA od 80. let minulého století. Registr je veden Generálním ředitelstvím veřejných financí. V současnosti obsahuje údaje o bankovních účtech více než 80 milionů subjektů. Francouzský daňový řád obsahuje v § 1649 povinnost finančních institucí hlásit založení bankovního účtu nebo zřízení obdobného finančního nástroje finanční správě. Hlášení se podává v měsíci následujícím po otevření účtu. Týká se jak francouzských občanů,

tak cizinců. Povinnými jsou francouzské i cizí banky a finanční instituce. Registr je kryt povinností mlčenlivosti a vstup do něj mají jen orgány, kterým přístup umožňuje zákon. V registru se dá vyhledávat pouze, když tazatel zná přesně identitu subjektu, na který se ptá (nejsou možné neúplné dotazy, např. jen jméno a příjmení). Přímý přístup mají jen určené úřady – včetně vyšetřování finanční kriminality. Ostatní (i policie) mají přístup nepřímý (na žádost). Měsíčně registr obdrží cca 30 000 nepřímých žádostí. Jsou vyřízeny do 48 hodin.

Německo:

Německo nemá centralizovaný registr, v tomto modelu je od roku 2003 všem finančním institucím uložena povinnost vést vlastní registr všech majitelů účtu a podobných nástrojů, přičemž centrální banka v Bonnu má do těchto registrů přímý přístup (sama údaje nevede). Tento systém neumožňuje přímý přístup policii, ta musí vznést písemný dotaz na centrální banku, ve kterém musí uvést základní identifikační údaje subjektu, na který se táže (jméno, příjmení a pokud zná, datum narození). Odpověď banka zašle ve lhůtě 2 – 4 týdny. V případě, že případ nesnese odkladu, lze informace získat do dvou dnů. Centrální banka pracuje na zrychlení systému.

Itálie:

Italský centrální registr vznikl v roce 2006, je veden správci daně a obsahuje kromě údajů o tom, které subjekty mají účty u které instituce, i základní údaje o provedených bankovních transakcích. Registr slouží zejména k řádnému výběru daní, pro finanční šetření a odčerpávání výnosů organizovaného zločinu. Policie má do registru dálkový nepřetržitý přístup.

Portugalsko:

Registr založen v roce 2010, informace v něm jsou měsíčně aktualizovány. Přístup je možný jen na základě zákonného zmocnění.

Rumunsko:

Registr veden od roku 2003. Bankám je uložena povinnost hlásit ministerstvu financí vznik a zánik účtu. Přímý přístup mají správci daně, FIU a rumunské ARO (*Asset recovery office – z podkladu není jasné, jestli je ARO v Rumunsku součástí policie, u nás tuto roli plní ÚOKFK*). Policie přímý přístup nemá, ale může o informace žádat písemně. Odpověď je dostupná v řádu dní.

Španělsko:

Převzalo francouzský model.

Slovinsko:

Registr založen v roce 2010 a vede ho centrální banka. Policie má do něj dálkový a nepřetržitý přístup. Registr má dvě části – právnické osoby – tato část je přístupná veřejně na internetu, a fyzické osoby – tato část je krytá mlčenlivostí.

Chorvatsko:

Registr byl zřízen v roce 2010. Od roku 2002 už byl funkční registr účtů právnických osob, který je veřejně přístupný. Policie do něj ze zákona přístup zřízen nemá a nemůže z něj a ani žádat informace. Je to nástroj pro správu daně, FAU a obdobné orgány.

Kromě centralizovaných možností získat informace o existenci bankovních účtů a jiných nástrojů disponují některé státy i jinými modely:

Dánsko:

Údaje lze získat ze dvou registrů – registr právnických a fyzických osob, které vede finanční správa. K aktualizaci dochází jednou ročně, což značně snižuje použitelnost registrů. Policie do nich přístup má.

Polsko:

Ministerstvo financí vede vlastní evidenci bankovních účtů jako nástroj pro výběr daní. Žádné jiné orgány do ní ale přístup nemají. Banky údaje aktualizují dvakrát za měsíc.

Británie

Provádí identifikaci bankovních účtů pomocí databází pracujících s veřejnými daty. Zejména využívají databázi Experian, se kterou pracuje i většina právnických osob v Británii. Databáze je vedena agenturami posuzujícími subjekty za účelem poskytnutí úvěru (tzv. credit reference agency)

3. Zefektivnění analytické práce policie a spolupráce s FAÚ

CÍL: novelizací zákona o praní peněz dosáhnout účinnější možnosti předávat informace mezi PČR a FAÚ, přičemž rozsah by bylo vhodné stanovit stejný jako rozsah pro získávání informací z daňového řízení, tedy policie by od FAÚ mohla získat informace v případě, že vede trestní řízení o trestném činu souvisejícím s legalizací výnosů z trestné činnosti, terorismem, organizovaným zločinem, daňovou, finanční a závažnou hospodářskou kriminalitou a korupcí.

FAÚ je zkratka Finančního analytického útvaru, který vznikl v roce 1996 jako organizační složka Ministerstva financí ČR. FAÚ je součástí celosvětové sítě (na konci roku 2011 již 128 členů) Finančních zpravodajských jednotek, jejichž úkolem je v duchu mezinárodních standardů FATF (rovněž na úrovni G8) zajistit uplatňování opatření proti praní peněz a financování terorismu vnitrostátně i v rámci mezinárodní spolupráce. FAÚ je v souladu se zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, zaměřen ve své činnosti zejména na oblast boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu.

Činnost FAÚ spočívá především v příjmu, analýze a následném šetření podezřelých obchodů (podezřelý obchod – přesun finančních prostředků a komodit vyvolávající podezření ze snahy legalizovat výnos z trestné činnosti nebo financovat terorismus). Takové obchody povinné osoby (jejich výčet je uveden v zákonu - § 2 výčet a) až k), zejména úvěrové instituce jako banky, finanční instituce jako centrální depozitář cenných papírů, pojišťovny, organizátor burzy, směnárny a pod, ale i jednotlivý podnikatelé typu auditora, daňového poradce, notáře, soudního exekutora a pod.) musí hlásit FAÚ, který k nim koná další šetření. K této činnosti má k dispozici velké množství vlastních zákonných nástrojů a zároveň úzce spolupracuje i s dalšími orgány státní správy. Výsledkem šetření pak může být zjištění skutečností nasvědčujících podezření ze spáchání trestné činnosti nebo zjištění skutečností významných pro činnost finančních nebo celních orgánů. Výstupem šetření, v případě zjištění podezření ze spáchání trestného činu, je podání trestního oznámení orgánům činným v trestním řízení. Jelikož je monitoring transakcí prováděn v téměř reálném čase a FAÚ zároveň disponuje zákonným oprávněním k dočasné blokaci transferovaných finančních prostředků, dochází v mnoha případech současně s podáním trestního oznámení i k zajištění finančních prostředků na bankovních účtech. K šetření však FAÚ může přistoupit i bez podání oznámení povinnou osobou, a to jak z vlastní iniciativy nebo na základě podnětu ze zahraničí a pod.

Pravomoci FAÚ (v souladu se zákonem č. 253/2008 Sb.)

- § 18 FAÚ je adresátem oznámení o podezřelém obchodu (prolomení bankovního tajemství).
- § 20 Po 24 hodinách odkladu splnění příkazu klienta provedeném bankou (v případech podezření na legalizaci výnosů nebo financování terorismu) může FAÚ tento odklad prodloužit až na 72 hodin, během kterých provádí potřebná šetření. Pokud skončí případ podáním trestního oznámení, prodlužuje se „zmrazení“ příkazu o další 3 dny, po kterých může následovat zahájení úkonů trestního řízení a klasické zajištění peněz na účtu podle trestního řádu. Do zahájení TŘ je tedy příkaz klienta bankou odložen o 1 den, FAÚ až o další 2 dny a PČR až o další 3 dny.
- § 30 K šetření i k jiným povinnostem podle zákona může FAÚ žádat informace od Policie ČR, od zpravodajských služeb i od všech orgánů veřejné moci. K šetření podezřelého obchodů může prolomit bez dalších podmínek daňovou mlčenlivost a žádat veškeré informace od správce daně. Má dálkový přístup do základního registru obyvatel (bude spuštěn v létě 2012), evidence obyvatel, evidence cizinců a registru rodných čísel.
- § 31 Má zvláštní oprávnění zpracovávat a analyzovat informace včetně osobních údajů, které může sdružovat bez ohledu na účel jejich shromáždění. Dotčeným osobám nená páh povinnost poskytnout informaci o tom, že o ní shromažďuje informace.
- § 32 Policii smí předávat informace jen ve formě trestního oznámení, případně jeho doplnění. Finanční a celní správě může poskytnout veškeré informace zjištěné šetřením, pokud je to významné pro jejich činnost.
- § 33 na základě mezinárodní smlouvy nebo vzájemnosti si může předávat informace se zahraničními FIU
- § 35 an. Spolu s ČNB vykonává správní dozor nad tím, zda povinné osoby podle citované zákona plní uložené povinnosti a dává podněty orgánům příslušným k odnětí různých druhů oprávnění k podnikání (podle druhu jednotlivých povinných osob).
- § 43 an. Ve většině řízení o správních deliktech vystupuje jako prvoinstační orgán.
- § 55 Řízení, které vede podle zákona, je vždy neveřejné. O výsledku vyrozumívá pouze povinnou osobu, která podala oznámení o podezřelém obchodu.

Předávání informací z úřední povinnosti

- Podle § 32 *AML zákona* předává FAÚ informace Policii ČR jen ve formě trestního oznámení (případně jeho doplnění), a to v případě, kdy šetřením zjistí skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.
- FAÚ dále předává veškeré informace z výsledků vlastního šetření GFŘ a GŘC v případě, kdy zjistí skutečnosti, které jsou významné výkon FS a CS.
-

Předávání informací na základě žádosti (prolomení povinnosti mlčenlivosti)

- Ustanovení § 39 obsahuje taxativní výčet subjektů, vůči kterým se FAÚ nemůže dovolávat povinnosti zachovávat mlčenlivost.
- Policie může od FAÚ vyžadovat informace pro trestní řízení o trestném činu souvisejícím s legalizací výnosu z trestné činnosti nebo financováním terorismu, anebo jedná-li se o splnění oznamovací povinnosti vztahující se k takovému trestnému činu.

§ 39 AML zákona

(1) Povinnosti zachovávat mlčenlivost stanovené v § 38 se nelze dovolávat vůči

- a) orgánu činnému v trestním řízení, pokud provádí řízení o trestném činu souvisejícím s legalizací výnosu z trestné činnosti nebo financováním terorismu, anebo jedná-li se o splnění oznamovací povinnosti vztahující se k takovému trestnému činu,*
- b) specializovaným policejním složkám pro vyhledávání legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, pokud jde o informace získané podle § 42 odst. 3,*
- c) zahraničnímu orgánu uvedenému v § 33 při předávání údajů sloužících k dosažení účelu stanoveného tímto zákonem, pokud to jiný právní předpis nezakazuje,*
- d) Generálnímu finančnímu ředitelství nebo Generálnímu ředitelství cel, pokud jde o skutečnosti, které jsou součástí informace uvedené v § 32 odst. 2,*
- e) dozorcím úřadům uvedeným v § 35 odst. 1 a příslušným orgánům profesních komor advokátů, notářů, auditorů, soudních exekutorů nebo daňových poradců,*
- f) správnímu orgánu, který plní úkoly v systému certifikace surových diamantů podle jiného právního předpisu,*
- g) správnímu orgánu oprávněnému vykonávat státní kontrolu nebo vést sankční správní řízení podle zákona o provádění mezinárodních sankcí,*
- h) orgánu oprávněnému podle jiného právního předpisu rozhodovat o odnětí oprávnění k podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti v případě, že ministerstvo předloží podnět k odnětí takového oprávnění,*
- i) finančnímu arbitrovi rozhodujícímu podle jiného právního předpisu ve sporu navrhovatele proti instituci,*
- j) osobě, která by mohla uplatnit nárok na náhradu škody způsobené postupem podle tohoto zákona, jde-li o následné oznámení skutečností rozhodných pro uplatnění takového nároku; povinná osoba může v tomto případě sdělit klientovi, že bylo jednáno podle tohoto zákona, až po dni, ve kterém bylo vykonáno rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení o odnětí nebo zajištění předmětu podezřelého obchodu nebo ve kterém skončila lhůta stanovená v § 20 odst. 7; v ostatních případech až po předchozím písemném souhlasu ministerstva,*
- k) soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení spory týkající se podezřelého obchodu nebo nároku na náhradu škody vzniklé v důsledku splnění povinnosti podle tohoto zákona,*
- l) Národnímu bezpečnostnímu úřadu, Ministerstvu vnitra nebo zpravodajské službě při provádění bezpečnostního řízení podle jiného právního předpisu²⁴⁾,*
- m) příslušné zpravodajské službě, jedná-li se o informace, které jsou významné pro plnění jejich úkolů v oblastech působnosti vymezených zákonem upravujícím zpravodajské služby.*

Z uvedeného vyplývá, že směrem k Policii ČR může FAÚ předávat informace jenom ve velmi úzkém, zákonem vymezeném úseku oblasti legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, což je z hlediska potřeby potírat závažnou hospodářskou a finanční kriminalitu zcela nedostačující.

Poznámky k rozšíření možnosti výměny informací mezi PČR a FAÚ:

V roce 2012 byla projednána novelizace AML zákona, do které MV(OBP) uplatnilo připomínky k rozšíření možnosti výměny informací. FAÚ s návrhy věcně souhlasil, technicky je však neakceptoval s tím, že **znění bude zařazeno do implementační novely v příštím roce** (AML směrnice je v rámci EU vyjednávána a její schválení se očekává v průběhu roku).

Znění připomínek MV:

V prosinci loňského roku (2011) proběhla v České republice návštěva evaluační komise Evropské unie, která se v rámci 5. kola hodnocení zaměřila na problematiku finančního šetření a finanční kriminality obecně. Závěrečná hodnotící zpráva schválená pracovní skupinou GENVAL Rady EU obsahuje řadu doporučení, které mají České republice pomoci

zlepšit kvalitu finančního šetření a potírání finanční kriminality. Doporučení č. 13 pak výslovně praví, že Česká republika má zvážit zmocnění FAÚ k vyřizování žádostí donucovacích orgánů, jsou-li tyto žádosti součástí probíhajícího vyšetřování trestného činu, bez ohledu na povahu řešeného trestného činu.

Možnost rozšíření výměny informací mezi FAÚ a Policií ČR byla mimo jiné zmíněna i při jednání výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny k problematice pravomocí a působnosti FAÚ, které se konalo v dubnu letošního roku.

Z tohoto důvodu považujeme za vhodné upravit předávání informací směrem od FAU k Policii České republiky, a to jak pro účely probíhajícího trestního řízení, tak ve smyslu prosté výměny informací způsobem, jakým tato výměna probíhá s GFR a GRČ. Navrhujeme proto provést následující novelizaci § 32 a 39 zákona a to ve dvou variantách, přičemž ponecháváme na předkladateli, kterou variantu zvolí:

Návrh na doplnění ustanovení § 32

(2) Zjistí-li ministerstvo skutečnosti, které jsou významné pro výkon činnosti **(VAR 1) policejního orgánu ve smyslu jiného právního předpisu^{x)}/ (VAR2) Policie České republiky**, územních finančních orgánů nebo celních orgánů, informuje o těchto zjištěních **(VAR1) příslušný policejní orgán/(VAR2) Policii České republiky**, příslušné finanční ředitelství nebo Generální ředitelství cel a poskytne mu všechny související informace z výsledků vlastního šetření, pokud poskytnutí takových informací není v rozporu s účelem tohoto zákona nebo pokud nepostupovalo podle odstavce 1.

VAR1 x) § 11 trestního řádu.

Odůvodnění: první varianta odkazuje na policejní orgán definovaný trestním řádem a omezuje se tak na činnost konanou v rámci trestního řízení nebo pro účely jeho zahájení. Informace, které by byly podle tohoto ustanovení předány nemusí svou závažností dosahovat intenzity trestního oznámení. Varianta počítá s tím, že potřebné informace získá nejen Policie ČR, ale i další orgány, například GIBS. Druhá varianta pak neváže předání informací čistě na postavení policie definované trestním řádem a umožňuje FAÚ předávat informace důležité pro Policii ČR i z hlediska její činnosti konané podle zákona o policii.

Návrh na doplnění ustanovení § 39

§ 39

Výjimky z mlčenlivosti

(VAR1) (1) Povinnosti zachovávat mlčenlivost stanovené v § 38 se nelze dovolávat vůči

a) orgánu činnému v trestním řízení, pokud provádí řízení o trestném činu souvisejícím s ~~legalizací výnosu z trestné činnosti nebo financováním terorismu~~ **legalizací výnosů z trestné činnosti, terorismem, organizovaným zločinem, daňovou, finanční a závažnou hospodářskou kriminalitou a korupcí**, anebo jedná-li se o splnění oznamovací povinnosti vztahující se k takovému trestnému činu,

(VAR2) (1) Povinnosti zachovávat mlčenlivost stanovené v § 38 se nelze dovolávat vůči

a) orgánu činnému v trestním řízení, pokud provádí řízení o trestném činu souvisejícím s legalizací výnosu z trestné činnosti nebo financováním terorismu **nebo jiným zvlášť závažným zločinem**, anebo jedná-li se o splnění oznamovací povinnosti vztahující se k takovému trestnému činu,

Odůvodnění: V případě změny § 39 první varianta pracuje s širším pojetím předávání informací na žádost v řízení u těch okruhů trestné činnosti, které jsou v zákoně o policii uvedeny jako titul pro speciální prolomení daňové mlčenlivosti. Druhá varianta se omezuje na okruh zvlášť závažných zločinů. Ani jedna z variant tak nejde až na 100% splnění doporučení obsažené v hodnotící zprávě, ale počítá s omezenou možností policie žádat informace důležité pro trestní řízení.

Mezinárodní srovnání

Na základě srovnávací tabulky, která vznikla v rámci konference sítě CARIN (neformální organizace států spolupracujících při vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti) konané v roce 2010 v Praze, lze provést dílčí srovnání pravomocí FIU v mezinárodním měřítku. Srovnání je však zavádějící jednak proto, že řeší zejména otázky spojené s dobou blokace příkazu klienta. Zároveň tabulka nezohledňuje skutečnost, že v zahraničí fungují různé modely FIU: administrativní model, FIU jako útvar policie aj. Všechny tyto skutečnosti srovnání zkreslují (tabulka v anglickém jazyce je v příloze informace).

Obecně lze však konstatovat, že český FAU se v mezinárodním srovnání pohybuje přibližně v průměru toho, jaké kompetence jsou FIU tradičně svěřovány. V rámci EU namátkou uvádíme:

Česká republika: zmražení příkazu klienta může být provedeno na 72 hodin + následné 3 dny po předání policii ve formě trestního oznámení, šetření z vlastní iniciativy je možné, týká se výnosů ze všech trestných činů.

Rakousko: zmražení až na 6 měsíců, pokud není zrušeno státním zástupcem. FIU však nemůže provádět šetření z vlastní iniciativy. týká se výnosů ze všech trestných činů, kromě některých daňových.

Belgie: FIU může šetřit z vlastní iniciativy, zmražení může trvat 2 dny, na 3 dny jej může prodloužit státní zástupce nebo vyšetřující soudce. Šetření se týká jen závažných trestných činů (není srovnatelné s kategorií zvláště závažného trestného činu v ČR, v krátkém čase nejsme schopni zjistit, zda se jedná o určitou hranici trestní sazby nebo zda je kritérium nastaveno jinak).

Dánsko: zmražení na 24 hodin, šetření z vlastní iniciativy je možné, týká se výnosů ze všech trestných činů.

Finsko: zmražení na 5 dní s možností prodloužení na 4 měsíce na základě povolení soudce, šetření z vlastní iniciativy je možné, týká se výnosů ze všech trestných činů.

Francie: zmražení na 2 dny s možností prodloužení na základě povolení soudce, šetření z vlastní iniciativy možné není, omezeno na trestné činy s horní hranicí trestní sazby nejméně 1 rok.

Německo: FIU je součástí policie, zmražení provádějí samy banky až na 2 dny.

Irsko: zmražení na potřebnou dobu, šetření z vlastní iniciativy je možné, týká se výnosů ze všech trestných činů.

Lotyšsko: zmražení na 45 dní, šetření z vlastní iniciativy je možné, týká se výnosů ze všech trestných činů.

Lucembursko: zmražení na 3 měsíce, šetření z vlastní iniciativy je možné, týká se výnosů ze výčtu závažných trestných činů (výčet plus všechny trestné činy, za které lze uložit trest odnětí svobody nad 6 měsíců).

Slovensko

Postavení slovenského FAÚ upravuje zákon č. 297/2008 Z.z., o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. FAÚ je věnována část pátá citovaného zákona. V souladu se zákonem č. 171/1993 Z.z. o policajnom sbore, je **FAÚ zvláštním útvarom služby finanční policie.**

FAÚ je na Slovensku označen jako **Finančná spravodajská jednotka**. Plní úkoly centrální národní jednotky v oblasti předcházení a odhalování legalizace výnosů a financování terorismu. Obdobně jako v ČR FAÚ v SR přijímá, analyzuje, vyhodnocuje a zpracovává hlášení povinných osob o podezřelých obchodech a **pokud okolnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin, postupuje věc orgánům činným v trestním řízení.** FAÚ má **ohlašovací povinnost vůči správci daně**, pokud informace, které získá, opodstatňují zahájení

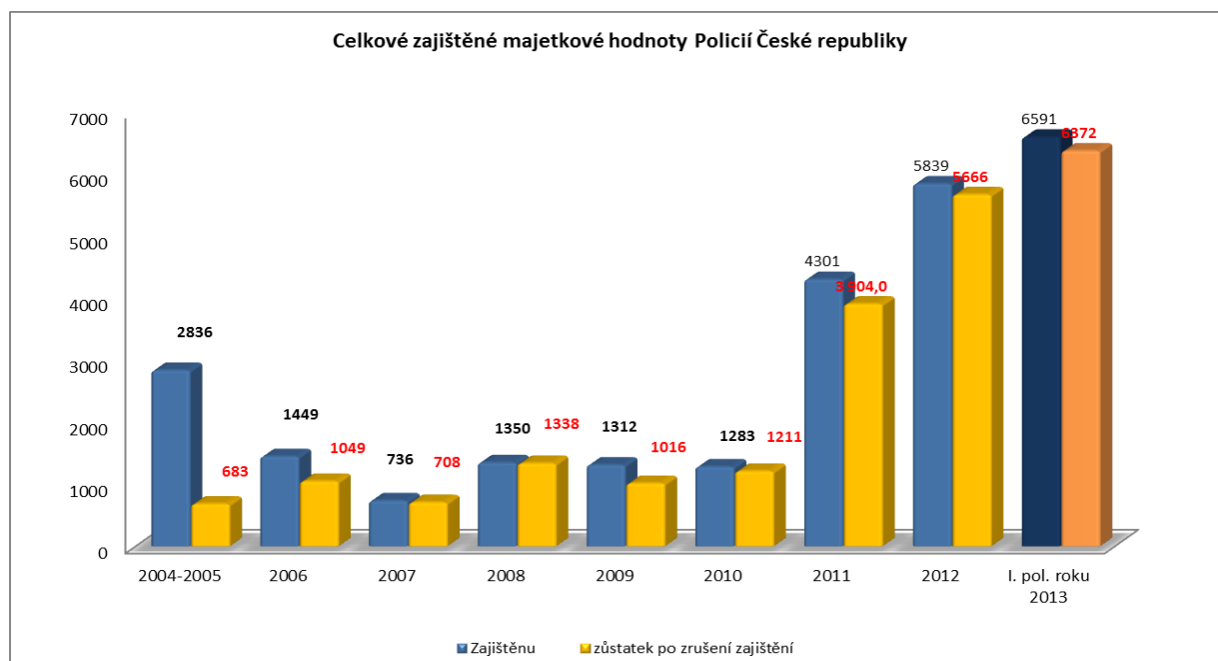
daňového řízení, nebo mají význam pro probíhající daňové řízení. To neplatí, pokud by předáním informace mohly být ohroženo plnění úkolů FAÚ

Informace, které FAÚ při své činnosti získá, **dále poskytuje všem státním orgánům, které plní úkoly na úseku ústavního zřízení, vnitřního pořádku a bezpečnosti týkající se boje proti organizovanému zločinu a boje proti terorizmu.** Žádné specifické pravomoci pro získávání informací zákon o ochraně před legalizací příjmů z trestné činnosti neobsahuje, z čehož vyplývá, že slovenské FAÚ může získávat informace ve stejném rozsahu, jako kterýkoli jiný útvar policie, přičemž § 29a zákona o policajnom zbore obsahuje specifická oprávnění pro službu finanční policie a službu kriminální policie při odhalování daňových úniků nebo nezákonných finančních operací nebo při legalizaci výnosů **písemně žádat od bank informace, které jsou předmětem bankovního tajemství.**

4. Obligatorní propadnutí zajištěného majetku v řízení před soudem

CÍL: po změně v přístupu Policie a SZ k problematice vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti změnit i postoj soudců k tématu tak, aby považovali propadnutí výnosu z trestné činnosti za standardní součást trestu, kterou je potřeba uložit vždy, když policie dokáže výnos dohledat a zajistit. Dosáhnout toho lze změnou právní úpravy, vzdělávání a šířením dobré praxe ale i důsledným vyžadováním, aby soudce posuzoval případy správně.

Policie České republiky v současnosti zaznamenává nebývalý nárůst aktivity v oblasti zajišťování výnosů z trestné činnosti, a to i díky koncepční a metodické práci provedené na základě úkolů vycházejících ze Strategie vlády v boji s korupcí na období 2011 a 2012. Objem zajištěného majetku v současnosti mnohonásobně překračuje objemy zajišťované do roku 2011.

* hodnoty uvedeny v milionech Kč

V souvislosti s tím se však policie a státní zastupitelství opakovaně setkává s **laxním přístupem soudců, kteří prokazatelně identifikované výnosy z trestné činnosti buď opominou svým rozhodnutím odčerpat (propadnutí nebo zabránění věci), nebo toto výslovně**

odmítnou s argumentací, že pokud výnos propadne státu, nezbude již odsouzenému nic, čím by v případném navazujícím občanskoprávním řízení mohl odškodnit oběť. Nelze samozřejmě vyloučit, že některé případy nepropadnutí výnosu jsou způsobeny nedostatečnou prací policie při shromažďování důkazů, kauzy, ve kterých ale nedojde k odčerpání výnosů ze strany soudů bezdůvodně, jsou časté a jedná se o problém, na který je nutné poukázat. (obdobné problémy ostatně řeší i jiné státy EU, např. Německo v minulosti přistoupilo k zavedení povinného uložení trestu propadnutí výnosu do trestního zákona).

Úkol zajistit v právní úpravě obligatorní propadání výnosu z trestné činnosti byl pro Českou republiku formulován jako jedno z doporučení v Závěrečné hodnotící zprávě 5. kola evaluací EU zaměřeného na řešení finanční kriminality a na finanční šetření.

Výnos z trestné činnosti je jakákoli ekonomická výhoda, kterou pachatel nebo jiná osoba získá trestným činem a je za něj považován i případný úbytek majetku, který z důvodu trestného jednání pachatele nenastal (například pokud pachatel neodvede daň, představuje výnos finanční částku, kterou takovým jednáním ušetřil). **Pachateli z podstaty věci nikdy nemůže vzniknout k výnosu vlastnické právo, neboť ho nabyt protiprávním jednáním.** Může se samozřejmě stát, že pachatel trestným činem získá věc, která náleží někomu jinému, v takovém případě tento výnos nepropadá státu, ale již v rámci přípravného řízení se vrací poškozenému vlastníkovi. Pokud se však týká náhrady škody způsobené poškozenému trestným činem, musí k této dojít z legálního majetku pachatele, nikoli z majetku, jehož vlastníkem pachatel není, neboť v takovém případě by náhrada škody pro pachatele nepředstavovala žádnou újmu (platil by z cizího). Z toho důvodu nelze popsanou argumentaci soudů bez dalšího přijmout. Naopak, aby se zamezilo promarnění práce policie a státního zástupce, kteří se zasadili o vyhledání a zajištění výnosu, **je třeba přijmout kategoricky přístup, podle kterého každý identifikovaný výnos z trestné činnosti je pachatelem držen protiprávně a jako takový musí být odčerpán ve prospěch státu.** Lze souhlasit s tím, že pozice poškozeného v trestním řízení má být posílena a to různými formami. S přihlédnutím k oprávněným zájmům poškozeného je možné uvažovat o různých úpravách, které mu umožní hojit se přednostně z těchto hodnot propadlých státu s tím, že jeho nárok přejde na stát, jenž jej bude vůči pachateli vymáhat. Nelze však zájmy poškozeného stavět nad zájem státu na odčerpání zločineckých zisků, aniž by panovala jistota, že poškozený svůj nárok vůbec uplatní nebo v jaké výši mu bude přiznán.

K otázce nezávislosti soudu při ukládání trestu je třeba konstatovat, že **náš trestní zákoník už obdobnou úpravu zná**, když v § 70 ukládá soudci, aby vždy nechal propadnout věc, kterou pachatel drží v rozporu s právním předpisem. Obligatorně trestní zákoník ukládá soudci i způsob trestání v případě spolupracujícího obviněného (§ 46 odst. 2 a § 58 odst. 4). Pevné pravidlo pro změnu výše trestu, které soudce bezvýjimečně zavazuje, obsahuje i § 108 trestního zákoníku. **Nejednalo by se tedy o první prolomení principu úvahy soudce nad druhem a výší trestu.**

Novelu trestního zákoníku, která zavede pravidlo, podle kterého soudce musí vyslovit trest propadnutí věci v těch případech, kdy majetek pochází z trestné činnosti, tak považujeme za základní přínos pro zvýšení efektivity odčerpávání majetku ze strany soudů.

Na zvyšování této efektivity lze ale působit i nepřímo. Prostředky, které stát získá tím, že se je orgánům činným v trestním řízení podaří identifikovat jako výnos z trestné činnosti a následně odčerpat, v současnosti přichází do státního rozpočtu bez dalšího určení jejich využití. Již delší dobu a nově s přípravou zákona o obětech trestné činnosti však probíhá o otázce jejich účelového vázání. Zahraniční modely využívání takto získaných prostředků ve velké většině pracují právě s možností věnovat je do fondu různých druhů pomoci obětem trestné činnosti, **zároveň však není ojedinělá praxe, ve které se část těchto prostředků**

vrací orgánům činným v trestním řízení s tím, že musí být využity pro zdokonalení boje proti kriminalitě, která generuje výnosy z trestné činnosti. V praxi se tento model osvědčuje jako vysoce motivační, zejména je-li přidělování určených procent cíleno přímo na útvar/státní zastupitelství/soud, který měl na zajištění/odčerpání zásluhu. Již v současnosti je například možné, aby si útvar policie ponechal motorová vozidla nebo výpočetní techniku, které zajistil jako výnos z trestné činnosti a posléze jako takové propadly státu. **Obdobné opatření by obecně mělo být vztaženo i na další články soustavy orgánů činných v trestním řízení, tedy státní zástupce a soudy.**

Jak již bylo zmíněno výše, podařilo se oblast zajišťování výnosů v rámci Policie ČR výrazným způsobem rozšířit. Kromě metodických a jiných aktivit má na tomto rozvoji podíl i podpora problematiky ze strany policejních manažerů, která je však do určité míry zajištěna tím, že jedním z úkolů v původní Strategii byla povinnost zohlednit výsledky jednotlivých útvarů v oblasti zajišťování výnosů ve finančním hodnocení managementu.

K naplnění tohoto předpokladu však nedošlo a sám o sobě má význam pouze pro Policii ČR, v případě zbylých orgánů činných v trestním řízení by toto opatření zůstalo zcela bez vlivu. **Naopak účelové vázání části odčerpaného majetku zpět do rozpočtu všech tří orgánů činných v trestním řízení by silně motivačně působilo i na státní zástupce a zejména soudce, u nichž je díky nezávislému postavení jakákoli možnost motivace velmi omezena.**

Posledním aspektem, který má potenciál zvýšit efektivitu odčerpávání výnosů ze strany soudců, je důsledná spolupráce policie a státních zástupců, která se projeví zejména **v neustálém navrhování a vyžadování uložení trestu propadnutí/zabrání věci v případě výnosů**, ze strany státních zástupců pak rovněž v tom, že v kauzách, kde soudce takový trest opomine, podají bez dalšího **odvolání s opětovným návrhem uložení takového trestu** (pozitivní zprávou je, že takový postup je v soustavě státního zastupitelství vyžadován ze strany NSZ). Zároveň je nezbytné na odborných platformách stále **diskutovat a zveřejňovat případy dobré a špatné praxe** a tím zvyšovat povědomí soudců o problematice. V neposlední řadě je pak třeba důsledně přistupovat k řešení zjevných excesů ze strany soudců a to i s možností předávat Ministerstvu spravedlnosti podněty na zahájení kárného řízení. (kazuistika: soudce zapomněl rozhodnout o tom, že propadá droga i hotovost zajištěné při domovní prohlídce, ačkoli byl dealer pravomocně odsouzen, soudce zrušil zajištění majetku při pojistném podvodu s odůvodněním, že se s takovým postupem nikdy nesetkal, případy naprosté neznalosti práva (soudce odmítne odčerpát náhradní hodnotu za nedohledaný výnos s odůvodněním, že nebylo prokázáno, že tato náhradní hodnota pochází z trestné činnosti)

5. Přijetí nových daňových nástrojů, které by umožnily zdanění majetku v případech, kdy přiznané příjmy poplatníka zcela zjevně neodpovídají jeho skutečnému majetku a životní úrovni.

(jedná se o nástroj zcela v gesci jiného ministerstva – MF, vznik nástroje je mu uložen strategií vlády v boji proti korupci, před medializací tohoto tématu je nutné téma projednat s MF)

- Předchozí body směřují z velké části do gescie Ministerstva vnitra nebo mají úzkou souvislost s trestním řízením. Je ale možné hledat způsoby zefektivnění boje proti daňovým únikům i v těch kauzách, u kterých trestní právo dostatečné nástroje nemá, přitom policie získá poznatky o tom, že určitá osoba disponuje majetkem neznámého původu, nebo ačkoli je podle všech poznatků nemajetná, má vysoký životní standard,

což jsou indicie zakládající podezření z toho, že majetek takové osoby nemá legální původ, i když jeho původ z trestné činnosti není možné prokázat. V takových případech v cizích úpravách často nastupuje správce daně jako orgán příslušný k tomu, aby takto identifikovaný majetek zdanil, případně autoritativně vyměřil vyšší daňový základ u těch osob, které se oficiálně vydávají za nemajetné, ačkoli jejich životní standard je velmi vysoký.

- Při studiu zahraničních modelů nacházíme vzor ve francouzské úpravě, která poměřuje životní úroveň plátce daně s vykázanými příjmy
- Úprava obsahuje výčet prvků, které životní úroveň zvyšují – např. *existence domácích zaměstnanců, luxusní auta, lodě, letadla, účast v golfových klubech, loveckých společnostech, apod.* – podle příslušných tabulek pak správce daně na základě šetření, které prokáže vyšší životní styl než jaký odpovídá příjmům, zvýší základ daně z příjmu a vyměří vyšší daň.
- obdobné nástroje mají téměř všechny státy EU.
- Nástroj opět spojuje výhody trestního práva, na jehož základě stát umí získat operativní informace, se správním právem, které může disponovat dostatečným i nástroji k jejich využití bez nutnosti sahat k represivním krokům.
- Vznik takového nástroje vyžaduje změnu legislativy.